

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Hotărâre privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr.56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020.

Anexă:

1. Proiectul de Hotărâre și Nota informativă – 47 file;
2. Materiale adiționale – 54 file;
3. Demers CNA nr.06/3-7233 din 29.10.2021 – 2 file.

Lilian CARP
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>406</u>		
" <u>21</u> "	<u>12</u>	20 <u>21</u>
Ora _____		

H O T Ă R Î R E

privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1 – Hotărîrea Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 216-228 art. 354) se modifică după cum urmează:

1. În titlul, cuprinsul hotărîrii, Anexa nr.1 și Anexa nr.3 numărul „2020” se substituie cu numărul „2023”.

2. Anexa nr.2 se expune în următoarea redacție: “

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL I. PARLAMENTUL**

Prioritatea I.1. Promovarea eticii deputaților

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Adoptarea Codului de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul IV anul 2022	Parlamentul	Act normativ adoptat	Pagina web a Parlamentului, Monitorul Oficial	Etică	Mijloace bugetare
2	Instituirea funcției de Comisar pentru etică și crearea condițiilor pentru activitatea acestuia	Trimestrul II anul 2023	Parlamentul	Act normativ adoptat Concurs desfășurat Comisarul pentru etică desemnat	Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial	Etică	Mijloace bugetare
3	Elaborarea planurilor și a materialelor de instruire a deputaților cu privire la regulile de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul I anul 2023	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita deputatului, CNA, ANI	Plan de instruire elaborat, materiale de instruire elaborate	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare și surse externe de finanțare
4	Instruirea deputaților pe marginea Codului de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul II anul 2023 – pentru deputații periodic (pentru deputații noi)	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita deputatului, CNA, ANI	100% deputați instruiți	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare și surse externe de finanțare
5	Întocmirea, prezentarea și publicarea pe pagina web a Parlamentului a raportului privind punerea în aplicare a Codului de	Trimestrul IV anul 2023	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita	Rapoarte publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	etică și conduită a deputatului în Parlament		deputatului				

Prioritatea I.2. Consolidarea controlului parlamentar

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Aprobarea planurilor anuale de control parlamentar al autorităților independente și al legilor adoptate	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I anul 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului	Planurile anuale de control parlamentar din partea comisiilor permanente, publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
7	Întocmirea și publicarea anuală, pe pagina web a Parlamentului, a rapoartelor privind controalele parlamentare efectuate	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I anul 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului	Rapoartele privind controalele parlamentare, publicate pe pagina web a Parlamentului. Progres în realizarea planurilor anuale de control parlamentar de cel puțin 75%	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
8	Aprobarea și publicarea pe pagina web a Parlamentului, la începutul fiecărei sesiuni Parlamentare, a listei de legi ce vor fi supuse controlului parlamentar (audieri, evaluări ex-post juridice și de impact)	Semestrial cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Parlamentul (Biroul Permanent al Parlamentului)	Planurile de evaluare ex-post publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
9	Prezentarea în plenul Parlamentului a rezultatelor evaluărilor ex-post juridice și de impact asupra legilor supuse controlului parlamentar,	Permanent cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului; Comisiile permanente ale	Rapoartele privind evaluările ex-post de impact, publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	conform Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor legislative		Parlamentului;				
10	Prezentarea și audierea de către comisiile permanente responsabile și după caz în plenul Parlamentului, a rapoartelor anuale ale autorităților independente aflate sub control parlamentar	Permanent cu raportarea semestrială a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului	Audieri desfășurate; Rapoartele anuale ale autorităților, publicate pe paginile web a Parlamentului și ale autorităților. Problemele identificate în rapoartele discutate în cadrul audierilor și acțiunile întreprinse Recomandări formulate	Ordinea de zi a ședințelor Parlamentului; paginile web a Parlamentului și ale autorităților; rapoartele anuale	Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea I.3. Transparența procesului legislativ și expertiza anticorupție

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
11	Întocmirea și publicarea sintezei amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor înaintate de societatea civilă și alte părți interesate, inclusiv de deputați, pe marginea proiectelor de acte normative înainte de a doua lectură, inclusiv cu motivarea respingerii acestora	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului sesizate în fond	Sintezele amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor tuturor părților interesate, elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
12	Monitorizarea întocmirii și publicării sintezei amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor înaintate de societatea civilă și alte părți interesate,	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Biroul permanent al Parlamentului; Secretariatul Parlamentului	Rapoartele semestriale ale comisiilor permanente către Biroul permanent al Parlamentului cu privire la contribuțiile societății civile (numărul de organizații, lista	Rapoartele semestriale ale comisiilor permanente; pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	inclusiv de deputați, pe marginea proiectelor de acte normative înainte de a doua lectură			proiectelor de lege pe marginea cărora au fost făcute propuneri, numărul de propuneri transmise și acceptate în sinteză), publicate pe pagina web a Parlamentului			
13	Dezvoltarea unei platforme informatice pentru îmbunătățirea monitorizării on-line a procesului legislativ, de la înregistrarea proiectului de lege în Parlament și pînă la adoptarea actului normativ	Trimestrul I anul 2022	Parlamentul	Platforma informatică funcțională pe pagina web a Parlamentului; Numărul de accesări ale paginii web a Parlamentului după lansarea platformei informatice	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
14	Întocmirea de sinteze ale obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de acte normative și publicarea acestora pe pagina web a Parlamentului concomitent cu proiectele de legi înregistrate în Parlament	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Autorii inițiativelor legislative; Secretariatul Parlamentului	Sintezele obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de legi publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
15	Monitorizarea procesului de întocmire și publicare a sintezei obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție concomitent cu publicarea proiectelor de acte normative înregistrate în Parlament	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Biroul permanent al Parlamentului; Secretariatul Parlamentului	Rapoartele semestriale ale Secretariatului Parlamentului către Biroul permanent al Parlamentului cu privire la prezentarea de către autorii inițiativelor legislative a sintezei pe marginea rapoartelor de expertiză anticorupție concomitent cu înregistrarea proiectelor de acte normative	Rapoartele semestriale ale Secretariatului Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL II. GUVERNUL, SECTORUL PUBLIC ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Prioritatea II.1. Promovarea integrității în cadrul entităților publice

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Asigurarea angajării și promovării agenților publici pe bază de merit și de integritate profesională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CNA; SIS	Numărul anunțurilor privind concursurile de angajare Numărul de agenți publici angajați prin concurs sau prin transfer de la alte entități publice; Numărul cazierelor de integritate solicitate de entitățile publice la angajare. Numărul de contestații depuse împotriva rezultatelor concursurilor organizate. Numărul de agenți publici angajați/reconfirmați în funcții ca urmare a verificării conform Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale Pagina web cariere.gov.md Paginile web ale entităților publice	Etică	Mijloace bugetare
2	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități, de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror agenți publici sunt subiecți ai declarării averilor și intereselor personale; ANI	Numărul de cazuri de incompatibilități și restricții în ierarhie atestate în entitățile publice; Numărul de cazuri de incompatibilități și restricții în ierarhie soluționate în entitățile publice; Numărul de sesizări la ANI cu privire la încălcarea regimului de incompatibilități și limitare a publicității;	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Raportul anual de activitate al ANI; Acte de constatare	Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				Numărul de persoane suspendate pentru asemenea încălcări	pe pagina web ANI; Paginile web ale entităților publice;		
3	Asigurarea respectării regulii declarării averilor și intereselor personale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror agenți publici sunt subiecți ai declarării averilor și intereselor personale; ANI;	<p>Persoană responsabilă de actualizarea permanentă a Registrului electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale desemnată prin act normativ al conducătorului entității</p> <p>Numărul total al subiecților declarării averii și a intereselor personale, care activează în entitatea publică pe parcursul anului.</p> <p>Numărul total al subiecților declarării averii și a intereselor personale angajați/numiți/cu mandatele validate pe parcursul anului</p> <p>Numărul subiecților declarării averii și a intereselor personale ale căror mandat/raporturi de muncă sau de serviciu au încetat pe parcursul anului;</p> <p>Numărul sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea prevederilor privind declararea averii și intereselor personale.</p>	Platforma electronică de depunere a declarațiilor de avere și interese personale. Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale. Pagina web a ANI; hotărârile instanțelor de judecată Raportul anual de activitate al ANI	Etică Descurajare	Mijloace bugetare
4	Asigurarea respectării regulii conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror angajați sunt subiecți ai declarării averilor și intereselor	<p>Persoană responsabilă de ținerea Registrului de evidență a conflictelor de interese desemnată prin act normativ al conducătorului entității;</p> <p>Registrul de evidență a conflictelor de interese aprobat;</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității	Etică Descurajare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
			personale; ANI	<p>Numărul conflictelor de interese declarate în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul conflictelor de interese soluționate în cadrul entităților publice</p> <p>Numărul conflictelor de interese sesizate la ANI</p> <p>Numărul actelor de constatare ale ANI cu privire la conflictele de interese.</p> <p>Numărul actelor juridice, adoptate în situații de conflict de interese, anulate în instanța de judecată la solicitarea ANI.</p> <p>Numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate privind conflictele de interese penale</p>	<p>profesionale; Raportul anual de activitate al ANI; Acte de constatare pe pagina web ANI; Paginile web ale entităților publice;</p>		
5	Asigurarea respectării regimului juridic al cadourilor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Persoana responsabilă de ținerea Registrului special de evidență a cadourilor</p> <p>Ordin de creare a comisiei de evidență și evaluare a cadourilor</p> <p>Numărul cadourilor predate comisiilor de evidență și evaluare a cadourilor în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul și suma cadourilor răscumpărate în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul de cadouri inadmisibile, transmise CNA și numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate.</p> <p>Registrele de evidență a cadourilor</p>	<p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Paginile web ale entităților publice</p>	etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	publicate pe paginile web ale entităților publice Registru de evidență a influențelor necorespunzătoare Persoana desemnată pentru ținerea registrului Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate, în cadrul entităților publice. Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare soluționate, în cadrul entităților publice Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate la CNA și SIS.	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale	Etică	Mijloace bugetare
7	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CNA OAP	Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici conducătorilor entităților publice . Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici agenților anticorupție Mecanism intern, căi de comunicare și înregistrare a avertizărilor de integritate Persoana responsabilă de înregistrarea avertizărilor de integritate Registru de dezvăluirilor interne a practicilor ilegale (avertizărilor de integritate) Numărul avertizărilor de integritate depuse în cadrul entităților publice. Numărul avertizărilor de integritate transmise la CNA Numărul avertizorilor de integritate	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale	Protecție Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
8	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	supuși protecției Numărul de sancțiuni disciplinare aplicate în cadrul entităților publice în legătură cu incidentele de integritate admise de agenții publici. Numărul sesizărilor depuse de către conducătorii entităților publice la autoritățile anticorupție cu privire la incidentele de integritate ce constituie infracțiuni și contravenții. Numărul de suspendări din funcții ale agenților publici inculpați pentru infracțiuni de corupție sau conexe corupției	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale	Etică Descurajare	Mijloace bugetare
9	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CS	Lista părților interesate elaborată și publicată pe pagina web a entității publice; Rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entităților publice; Raportul anual al Cancelariei de Stat privind transparența decizională în cadrul APC;	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Paginile web ale autorităților publice; Pagina web a Cancelariei de Stat	Transparență	Mijloace bugetare
10	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	Persoanele responsabile de accesul la informații de interes public, desemnate în cadrul autorităților. Numărul de solicitări de acces la informații, transmise anual entităților publice. Numărul de refuzuri de acces la	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				informații. Numărul contestațiilor depuse anual în instanța de judecată împotriva refuzului entităților publice de a oferi acces la informații. Numărul de hotărâri adoptate anual de instanțele de judecată privind obligarea entităților publice de a oferi informațiile solicitate	profesionale Paginile web ale autorităților publice		
11	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; MF; AAP ANSC	Raport privind gestionarea patrimoniului entităților publice publicată. Informația privind atragerea și gestionarea asistenței externe, publicată. Raport final de proiect/program publicat pe Platforma de Gestionare a Asistenței Externe Cartele de audit intern, planurile strategice și planurile anuale ale activității de audit, aprobate de către entitățile publice. Declarațiile de răspundere managerială, publicate pe paginile web ale entităților publice. Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern, prezentat la Guvern. Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice ale entităților publice, publicate pe paginile lor web oficiale. Rapoartele trimestriale și anuale de activitate ale Agenției de Achiziții	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale Platforma pentru gestionarea asistenței externe; Paginile web ale entităților publice; Pagina web a ANSC;	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				<p>Publice privind achizițiile publice efectuate și publicate pe pagina web;</p> <p>Numărul documentațiilor de atribuire și rezultatelor procedurilor de achiziții publice contestate la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor și în instanțele de judecată și rezultatele examinării</p> <p>Misiuni de audit intern pe orizontală, desfășurate conform domeniilor de activitate comune.</p> <p>Misiuni de evaluare externă a calității activității de audit intern efectuate.</p>			
12	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Adoptarea codurilor de etică și deontologie pentru entitățile publice care nu au astfel de coduri.</p> <p>Planurile anuale de instruire, inclusiv de instruire continuă, aprobate.</p> <p>Numărul de instruiți și de agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie.</p> <p>Numărul de sesizări referitor la conduita lipsită de etică a agenților publici recepționate</p> <p>Numărul de cazuri de încălcare a normelor de etică și deontologie, sancționate disciplinar.</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Paginile web ale entităților publice	Etică Educare	Mijloace bugetare
13	Asigurarea respectării regimului de restricții și limitări în legătură cu	Permanent, cu verificarea anuală a	Entitățile publice ANI	Numărul anual de agenți publici care și-au încetat mandatul, raporturile de muncă sau de serviciu	Platforma electronică de asigurare a	Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	Încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea agenților publici în sectorul privat (pantuflej)	indicatorilor de progres		<p>Numărul ofertelor de muncă sau de angajare oferite agenților publici în cadrul organizațiilor comerciale, comunicate de către agenții publici înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu.</p> <p>Numărul de contracte comerciale refuzate anual de către entitățile publice din motivul că în organizațiile comerciale activează persoane care, pe parcursul ultimului an, au fost agenți publici în cadrul entităților publice</p> <p>Numărul anchetelor de serviciu/procedurilor disciplinare/cauzelor contravenționale pornite în privința agenților publici urmare a neraportării ofertelor de muncă/serviciu;</p> <p>Numărul sancțiunilor disciplinare/contravenționale aplicate;</p>	integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale; Raportul anual de activitate al ANI; Actele de constatare pe pagina web a ANI		
14	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Registrele riscurilor, care includ și riscurile de corupție, elaborate de către entitățile publice.</p> <p>Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice.</p> <p>Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale	etică	Mijloace bugetare
15	Instruirea agenților	Permanent, cu	CNA;	Numărul de solicitări de instruire cu	Confirmări ale	Educare	Mijloace

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la rigorile de integritate instituțională	verificarea anuală a indicatorilor de progres	entitățile publice; Academia de Administrare Publică; INJ ANI	privire la rigorile de integritate instituțională recepționat; Numărul de instruiți anuale realizate în baza solicitărilor transmise; Numărul de agenți publici instruiți; Numărul persoanelor responsabile din entitățile publice de raportare în domeniul integrității instruiți Conducătorii și agenții publici a cel puțin 75% dintre entitățile publice instruiți.	instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Etică	bugetare
16	Instruirea responsabililor de elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice; Academia de Administrare Publică	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul agenților publici responsabili de elaborări instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare
17	Instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la cadrul normativ referitor la evaluarea integrității instituționale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul conducătorilor și al agenților publici instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la evaluarea integrității instituționale.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare
18	Instruirea conducătorilor entităților publice cu privire la managementul riscurilor instituționale de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul agenților publici instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la managementul riscurilor instituționale de corupție.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
19	Asigurarea continuității implementării planurilor sectoriale/locale anticorupție	Trimestrul I al anului 2022	SV SFS MF APP MM MAIA MS MEC MAI APL (nivelul II)	Planul sectorial anticorupție elaborat, aprobat și publicat pe pagina web Raport semestrial privind implementarea planului sectorial, publicat pe pagina web și transmis către CNA	Pagina web a autorităților responsabile	Etică Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Prioritatea II.3. Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
20	Crearea unei platforme electronice a Guvernului ce ar permite monitorizarea externă a fluxului de proiecte de acte normative, precum și accesul publicului la proiectele respective și la materialele aferente din momentul transmiterii lor la Guvern	Trimestrul III anul 2022	CS; STISC; Agenția de Guvernare Electronică; MJ	Platforma electronică ce permite monitorizarea externă a fluxului de proiecte de acte normative integrată pe pagina web oficială a Guvernului după consultarea societății civile asupra caracterului prietenos pentru utilizator funcțională	Pagina web a Guvernului	Transparență	Mijloace bugetare

21	Extinderea listei de servicii publice prestate prin intermediul platformei electronice www.servicii.gov.md	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile prestatoare de servicii; Agenția de Guvernare Electronică;	Numărul de servicii publice noi prestate prin intermediul platformei electronice www.servicii.gov.md , lansate anual. Numărul de servicii publice integrate cu Serviciul MPay	Platforma www.servicii.gov.md	Transparență Protecție	Mijloace bugetare
22	Revizuirea și aprobarea modificărilor la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative în sensul instituirii obligativității efectuării expertizei anticorupție asupra proiectului actului normativ definitivat	Trimestrul II al anului 2022	MJ, CNA	Act normativ adoptat	Monitorul Oficial al RM	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare
23	Transmiterea tuturor proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, după definitivarea proiectelor în urma avizării, la CNA pentru efectuarea expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	entitățile publice	Numărul proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, aprobate de Guvern Numărul proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, aprobate de Guvern, supuse în prealabil acestei expertize	Pagina web a Guvernului /Ordinea de zi a ședințelor Guvernului;/ pagina web a CNA/ Rapoarte de expertiză anticorupție/	Transparență	Mijloace bugetare
24	Întocmirea sintezei obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de acte normative și publicarea ei pe pagina web a executivului concomitent cu publicarea proiectelor transmise la Guvern spre aprobare	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	entitățile publice; CS	Sintezele obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor acte normative, publicate pe pagina web a Guvernului	Pagina web a Guvernului	Transparență	Mijloace bugetare

25	Asigurarea adoptării proiectelor de acte normative, pasibile de expertiza anticorupție obligatorie, doar după supunerea acestora expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	CS	Rapoartele semestriale ale Cămarilor de Stat cu privire la prezentarea de către autorii proiectelor de acte normative, a sintezei pe marginea rapoartelor de expertiză anticorupție, concomitent cu înregistrarea proiectelor respective	Pagina web a Guvernului /Ordinea de zi a ședințelor Guvernului/	Transparență	Mijloace bugetare
----	--	--	----	--	---	--------------	-------------------

PLAN DE ACȚIUNI:

PILONUL III. JUSTIȚIA ȘI AUTORITĂȚILE ANTICORUPȚIE

Prioritatea III.1. Integritatea autorităților anticorupție și a organelor de ocrotire a normelor de drept

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Instruirea inițială și continuă (fiecare 2 ani) a polițistilor angajați să-i testeze pe candidații la funcțiile de judecător, procuror, pe angajații CNA, SIS, MAI și SV, ANI, atestarea și înregistrarea acestora conform procedurii stabilite.	Trimestrul III anul 2022	CNA; SIS; CSM; CSP; MAI; SV; ANI; Comisia de stat pentru testări cu utilizarea polițistului	Cel puțin câte un polițist instruit atestat și înregistrat în cadrul CNA, SIS, MAI și SV CSM; CSP; ANI;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile (certIFICATELE de instruire) Confirmări din partea Comisiei de stat pentru testări cu utilizarea polițistului	Descurajare	Mijloace bugetare
2	Dotarea cu aparate polițist a CSM, SV și MAI	Trimestrul III anul 2022	CSM; CSP; SV; MAI	Cel puțin un aparat polițist pentru CSM și cel puțin 2 aparate polițist pentru SV și cel puțin 4 aparate polițist pentru MAI	Confirmări din partea instituțiilor responsabile privind amenajarea sălilor și instalarea aparatelor polițist	Descurajare	Mijloace bugetare
3	Monitorizarea stilului de viață al angajaților CNA, MAI și SV în vederea stabilirii corespunderii	Permanent, cu verificarea semestrială a	CNA; MAI; SV	Număr de persoane monitorizate Număr de rapoarte	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Descurajare	Mijloace bugetare

	nivelului de trai cu nivelul veniturilor legale al acestora, cât și al persoanelor cu care duc un trai comun	indicatorilor de progres		întocmite Număr persoane sancționate	Rapoartele de monitorizare a stilului de viață	
4	Instruirea angajaților subdiviziunilor de securitate internă ale CNA, MAI și SV în vederea îmbunătățirii practicilor de monitorizare a stilului de viață al angajaților	Trimestrul IV anul 2022	CNA, MAI, SV	Instruirea angajaților subdiviziunilor de securitate internă ale CNA, MAI și SV, asigurată	Confirmări din partea instituțiilor responsabile cu privire la instruirile desfășurate; Agenda instruirilor Numărul/lista persoanelor instruite	Descurajare Mijloace bugetare

Prioritatea III.2. Eficiența justiției și a autorităților anticorupție

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Examinarea oportunității instituirii instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției	Trimestrul I al anului 2022	CNA MJ CSM CSJ	Studiu privind oportunitatea instituirii instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției, realizat Recomandări formulate Dezbateri publică a studiului realizată. Diseminarea Studiului către autoritățile de resort	Pagina web a CNA, CSM, CSJ	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externă de finanțare
6	Instituirea instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției	Trimestrul IV anul 2022	MJ; CSM; CSJ Parlamentul;	Proiect de lege elaborat și adoptat de Guvern și Parlament, ce conține mecanismul și procedura de selecție a judecătorilor, precum și criteriile de integritate și de salarizare sporite pentru acești	Monitorul Oficial al RM	Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				judecători. Instanță sau, după caz, complete de judecată specializate funcționale			
7	Asigurarea instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției cu resurse umane, tehnice și financiare suficiente, în conformitate cu prevederile legale ce reglementează statutul judecătorilor din aceste instanțe/complete de judecată	Trimestrul IV anul 2022	CSM; MJ; MF Parlamentul;	Bugetul suficient aprobat și mijloacele tehnice necesare disponibile pentru activitatea instanțelor/completelor specializate de judecată pentru examinarea dosarelor pe fapte de corupție și conexe corupției	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Descurajare	Mijloace bugetare
8	Asigurarea Procuraturii Anticorupție cu resurse umane, tehnice și financiare suficiente în conformitate cu prevederile Legii nr. 159/2016 cu privire la procuraturile specializate	Trimestrul II anul 2022, trimestrul II anul 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Parlamentul; MF; PG	Bugetul suficient aprobat și mijloacele tehnice necesare disponibile pentru activitatea Procuraturii Anticorupție	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Descurajare	Mijloace bugetare
9	Asigurarea funcționalității platformei electronice de depunere a declarațiilor de avere și interese personale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	ANI	Platforma electronică de depunere a declarațiilor de avere și interese personale, funcțională; Numărul de semnături electronice transmise tuturor subiecților declarării averilor și intereselor personale; Numărul de subiecți ai	Confirmări din partea instituțiilor responsabile Raportul anual de activitate al ANI	Descurajare Transparență	Surse de finanțare externe disponibile (proiectul susținut de Banca Mondială pentru elaborarea sistemului informațional e-declarare)

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				<p>declarării instruiți cu privire la depunerea în format electronic a declarațiilor;</p> <p>Numărul de subiecți ai declarațiilor care și-au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice în momentul angajării/ numirii/ validării mandatului;</p> <p>Numărul de subiecți declarațiilor care și-au depus declarațiile anuale prin intermediul platformei electronice;</p> <p>Numărul de subiecți ai declarațiilor care și-au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu</p> <p>Numărul de subiecți ai declarațiilor care nu au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice, în conformitate cu prevederile cadrului normativ</p> <p>Numărul actelor de constatare ale ANI privind existența averii nejustificate.</p>			

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
10	Asigurarea auditului sistemului informațional automatizat e-Integritate	Trimestrul IV anul 2022	ANI Agenția de Guvernare Electronică	Raport de audit elaborat și publicat	Pagina web a Agenției de Guvernare Electronică Pagina web a Autorității Naționale de Integritate	Descurajare	Mijloace bugetare/asistența externă
11	Efectuarea unor analize strategice și operaționale în vederea identificării cazurilor de îmbogățire ilicită, conflicte de interese, delapidare a proprietății publice și a fondurilor din asistența externă	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	CNA; ANI	Numărul de analize publicate pe pagina web a CNA. Numărul de analize publicate pe pagina web a ANI. Numărul de cazuri investigate/dosare inițiate ca urmare a acestor analize	Pagina web a CNA. Pagina web a ANI. Hotărârile instanțelor de judecată	Descurajare	Mijloace bugetare
12	Realizare unui studiu a tuturor cauzelor penale pentru fapte de corupție și conexe corupției cu sentințe devenite irevocabile în perioada 2019-2020	Trimestrul II anul 2022	CSJ; PA/PG; CNA; UARM	Studiu elaborat și publicat pe paginile web ale CSJ PG/PA, și CNA, UARM Lista de recomandări formulate	Paginile web ale CSJ, PG/PA și CNA, UARM	Descurajare	Mijloace bugetare
13	Elaborarea recomandărilor de unificare a practicii judiciare în cauzele penale pentru fapte de corupție și conexe corupției în baza studiilor realizate	Trimestrul III anul 2022	CSJ PA/PG CNA	Studiu/analiză elaborată Hotărâre explicativă a Plenului elaborată Recomandări formulate	Pagina web a CSJ, CNA, PG/PA și ANI	Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
14	Evaluarea actelor normative aferente instituției avertizorilor de integritate prin prisma conformării standardelor europene	Trimestrul III anul 2022	CNA, OAP	Studiu privind evaluarea actelor normative aferente instituției avertizorilor de integritate elaborat și publicat Numărul de recomandări formulate.	Paginile web ale CNA și OAP	Protecție Etică	Mijloace bugetare; Asistență externă
15	Elaborarea actelor normative aferente instituției avertizorilor de integritate, inclusiv a modificărilor la Legea. 122/2018 privind avertizorii de integritate în vederea asigurării conformării lor cu standardele europene	Trimestrul II anul 2023	Parlamentul Guvernul CNA, OAP, MJ	Proiecte de act normativ elaborate și adoptate	Monitorul Oficial al RM	Protecție Etică	Mijloace bugetare; Asistență externă
16	Implementarea și asigurarea funcționalității platformei electronice Call Center pentru Linia Națională Anticorupție în vederea optimizării recepționării și evidenței apelurilor recepționate.	Trimestrul II anul 2022,	CNA	Platforma electronică funcțională. Numărul apelurilor recepționate.	Platforma electronică de recepționare și evidență a apelurilor la LNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare/surse externe de finanțare.
17	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Procuraturii Anticorupție	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I anul 2023	PG	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a PG/PA	Pagina web a PG/PA	Transparență	Mijloace bugetare
18	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Centrului Național Anticorupție	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I anul 2023	CNA	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a CNA	Pagina web a CNA	Transparență	Mijloace bugetare
19	Publicarea rapoartelor anuale privind activitățile anticorupție ale	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I	MAI	2 rapoarte anuale privind activitățile anticorupție, publicate pe pagina web a	Pagina web a MAI	Transparență	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	Ministerului Afacerilor Interne	anul 2023		MAI			
20	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Autorității Naționale de Integritate	Trimestrul I anul 2022, trimestrul I anul 2023	ANI	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a ANI	Pagina web a ANI	Transparență	Mijloace bugetare
21	Asigurarea asistenței și a cooperării efective cu instituțiile și organismele relevante ale UE, inclusiv cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în cazul controalelor și al inspecțiilor la fața locului legate de gestionarea și controlul fondurilor UE, care să se realizeze în conformitate cu normele și procedurile aplicabile.	Permanent cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de colaborări cu OLAF și alte instituții și organismele relevante ale UE	Correspondența dintre CNA, instituțiile și organismele relevante ale UE, precum și alte documente întocmite în cadrul colaborărilor, după caz.	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externe de finanțare
22	Intensificarea colaborării cu Banca Europeană de Investiții în ceea ce privește schimbul de informații în cadrul investigațiilor privind practicile frauduloase și neconforme și asigurarea îndeplinirii obiectivelor și tratarea cazurilor de interes comun.	Permanent cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de colaborări cu BEI	Correspondența dintre CNA și BEI, precum și alte documente întocmite în cadrul colaborărilor, după caz.	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externe de finanțare

Prioritatea III.3. Consolidarea măsurilor educative și de prevenire a corupției

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
23	Elaborarea cursurilor de instruire	Trimestrul I anul 2022 – pentru	CNA; ANI	Elaborarea de către CNA a cursurilor de instruire	Pagina web a CNA;	Educare Etică	Surse de finanțare externe

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	antikorupție și de promovare a integrității și plasarea lor pe platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)	asigurarea funcționalității platformei CNA; trimestrul IV anul 2022 – pentru elaborarea și asigurarea funcționalității platformei ANI		antikorupție și de promovare a integrității (pe subiecte de integritate și anticorupție), Elaborarea de către ANI a cursurilor de instruire anticorupție și de promovare a integrității (pe subiecte de verificare a averilor, intereselor personale, incompatibilităților și restricțiilor) Cursurile de instruire anticorupție și de promovare a integrității plasate și funcționale pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)	pagina web a ANI		disponibile (Proiectul PNUD implementat cu susținerea Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei) – pentru platforma CNA; mijloace bugetare – pentru platforma ANI
24	Instruirea elevilor și studenților în spiritul integrității și intoleranței față de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; MEC	Cel puțin 5 instruiți desfășurate anual, în spiritul integrității și intoleranței față de corupție, realizate, Cel puțin 200 de elevi și studenți instruiți anual în spiritul integrității și intoleranței față de corupție.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, etc.	Educare	Mijloace bugetare
25	Instruirea reprezentanților sectorului privat cu privire la etica relațiilor comerciale, controlul intern și transparența afacerilor cu statul	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	ME; CCI; CNA;	Cel puțin 5 instruiți desfășurate anual a reprezentanților mediului de afaceri, realizate, Cel puțin 100 de reprezentanți ai mediului de afaceri instruiți anual cu privire la etica relațiilor	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, etc.	Educare Etică Transparență	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				comerciale, controlul intern și transparența afacerilor cu statul			
26	Instruirea reprezentanților autorităților publice centrale și locale privind mecanismul de realizarea a expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Agenda instruirii elaborată; Cel puțin 5 instruiți a agenților publici desfășurate anual; Cel puțin 100 agenți publici instruiți.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, etc.	Educare Descurajare	Mijloace bugetare
27	Instruirea conducătorilor instanțelor de judecată și procuraturilor și a managerilor operaționali cu privire la managementul riscurilor de corupție.	Trimestrul IV anul 2022	CNA INJ	Curriculum pentru cursul ”Managementul riscurilor de corupție”, elaborat; Cel puțin 4 cursuri de instruire efectuate Cel puțin 100 persoane instruite (reprezentanți ai instanțelor de judecată, procuraturilor)	Confirmare din partea instituțiilor responsabile Paginile web ale CNA și INJ Agenda Lista participanților	Educare etică	Mijloace bugetare
28	Lansarea și implementarea platformei electronice de asigurare a integrității instituționale și de evidență a e-cazierului de integritate profesională	Trimestrul IV anul 2022 – pentru lansarea platformei și pentru conectarea entităților publice	CNA; entitățile publice	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și de evidență a e-cazierului de integritate profesională, operațională. CNA apt să monitorizeze electronic respectarea cerințelor de integritate profesională și instituțională în cadrul entităților publice. Entitățile publice consultate on-line cu privire la corectitudinea respectării cerințelor de integritate profesională și instituțională	Confirmări din partea instituțiilor responsabile; pagina web a CNA	Descurajare etică Protecție	Surse de finanțare externe disponibile (Proiectul PNUD implementat cu susținerea Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei) – pentru platforma CNA

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
29	Evaluarea integrității instituționale și adoptarea planurilor de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Cel puțin 4 rapoarte pe an de evaluare a integrității instituționale, publicate pe pagina web a CNA. Cel puțin 4 Planuri de integritate publicate pe paginile web ale entităților publice evaluate. Numărul de agenți publici și, după caz, conducători ai entităților publice, sancționați disciplinar pentru lipsă de integritate profesională și instituțională	Pagina web a CNA; paginile web ale entităților publice evaluate	Descurajare Etică	Mijloace bugetare
30	Efectuarea de către CNA a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative în condițiile Legii integrității nr.82/2017 și ale noii Metodologii privind efectuarea expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de rapoarte de expertiză anticorupție publicate pe pagina web a CNA	Pagina web a CNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare
31	Publicarea și prezentarea unor cercetări cu privire la constatările expertizei anticorupție efectuate de către CNA	Trimestrul II 2023	CNA	Studiu privind tendințele negative asociate procesului de promovare a proiectelor de acte normative, de promovare a unor interese private în detrimentul interesului public, stabilite în cadrul expertizelor anticorupție efectuate de către CNA, elaborat și publicat pe pagina web a	Pagina web a CNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				CNA, Prezentarea publică pe marginea Studiului organizată			

Prioritatea III.4. Recuperarea bunurilor infracționale

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
32	Elaborarea mecanismului de coordonare în procesul de recuperare a bunurilor infracționale	Trimestrul IV anul 2022	PG, CNA, MAI, SV, SFS	Mecanism de coordonare în procesul de recuperare a bunurilor infracționale elaborat și funcțional	Confirmări oferite de instituțiile responsabile	Recuperare	Mijloace bugetare
33	Crearea bazei de date pentru evidența bunurilor infracționale indisponibilizate, sechestrate sau confiscate	Trimestrul I anul 2023	PG, CNA, MAI, SV, SFS	Concept tehnic al Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate" elaborat Regulamentul Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate" elaborat Baza de date dezvoltată.	Confirmări oferite de instituțiile responsabile Monitorul Oficial	Recuperare	Mijloace bugetare /Surse de finanțare externe disponibile
34	Înaintarea acțiunilor în regres împotriva agenților publici condamnați pentru infracțiuni de corupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	PG; MJ Procuratura anticorupție	Acțiunile de regres înaintate; Hotărârile în privința agenților publici condamnați pentru infracțiuni de corupție pronunțate; Volumul de mijloace financiare recuperate ca	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Recuperare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				urmare a acțiunilor în regres de la agenții publici condamnați pentru infracțiuni de corupție			
35	Instruirea actorilor din sistemul justiției (ofiteri de urmărire penală, procurori și judecători) cu privire la procedurile de recuperare a bunurilor infracționale, inclusiv cu privire la sechestrarea și confiscarea specială și extinsă, precum și cu privire la cooperarea juridică internațională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; INJ	Plan de instruire elaborat. Cel puțin 100 ofiteri de urmărire penală, procurori și judecători instruiți anual	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare	Mijloace bugetare /Surse de finanțare externe disponibile

Prioritatea III.5. Despăgubirea victimelor corupției

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
36	Campanie de sensibilizare a victimelor corupției cu privire la dreptul lor de a obține despăgubiri	Trimestrul II anul 2023 –	CNA	Spoturi audio-video sau grafice, dezvoltate și plasate pe posturile de TV, radio și pe rețelele de socializare	Emisia posturilor de TV și radio, postările pe rețelele de socializare	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare
37	Elaborarea și promovarea unor ghiduri pentru victimele corupției privind procedurile de obținere a despăgubirilor	Trimestrul IV anul 2022	CNA; PA; CNAJGS; CSJ	Cel puțin un ghid elaborat și promovat de către procurori și avocați publici	Paginile web ale instituțiilor responsabile Rețele de socializare Mass-media	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare
38	Instruirea avocaților cu privire la asistența juridică acordată victimelor și părților vătămate în cadrul procedurilor penale	Trimestrul I anul 2023	CNA; UA; CNAJGS	Curriculum de instruire elaborat; Cel puțin 4 cursuri de instruire desfășurate Cel puțin 100 avocați	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	privind infracțiunile de corupție și conexe corupției			instruiți			
39	Înaintarea acțiunilor de regres în interesul statului pe dosarele privind infracțiuni de corupție și conexe corupției	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	PA	Numărul de acțiuni în regres înaintate/acceptate; volumul despăgubirilor solicitate; Numărul de decizii finale ale instanțelor de judecată și volumul sumelor recuperate	Hotărârile instanțelor de judecată Rapoartele Ministerului Finanțelor/Procuraturii Generale	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare

PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL IV. COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ ȘI PARTIDELE POLITICE

Prioritatea IV.1. Transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Publicarea în format deschis (cu posibila reutilizare) a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prin crearea unui modul electronic actualizat periodic	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	Modul electronic funcțional. Rapoartele financiare ale partidelor politice publicate pe pagina web a CEC prin intermediul modului; Rapoartele financiare ale concurenților electorali privind veniturile și cheltuielile în campaniile electorale, inclusiv ale candidaților independenți în cadrul alegerilor locale – publicate pe pagina web a CEC prin intermediul modului	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare
2	Instruirea subiecților implicați în/interesați de gestionarea resurselor financiare ale partidelor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de	CEC;	Plan și materiale de instruire elaborate. Cel puțin 3 instruiți realizate anual	Pagina web a CEC Lista participanților,	Educare Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	politice și campaniilor electorale	progres		cel puțin 50 persoane instruite anual	agenda instruirilor		
3	Publicarea de către CEC a rapoartelor anuale privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și în perioada electorală	Trimestrul II anul 2022, Trimestrul II anul 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	Rapoartele anuale publicate pe pagina web a CEC	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare
4	Publicarea rapoartelor anuale de activitate ale CEC	Anual, în termen de 24 de ore după aprobarea acestora	CEC	Rapoartele anuale publicate pe pagina web a CEC	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea IV.2. Controlul eficient al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Dezvoltarea și asigurarea funcționării mecanismului de asigurare a accesului facilitat al publicului la informațiile privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și prezentarea eficientă a rapoartelor financiare prin intermediul modului „Control Financiar	trimestrul II anul 2022, trimestrul II anul 2023 – pentru publicarea rapoartelor, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	Metodologie de monitorizare, elaborată. Informația privind rapoartele financiare ale activității curente a partidelor politice și a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale, publicată. Rapoartele anuale de monitorizare publicate. Recomandări implementate, inclusiv în cazurile de eludare de către	Pagina web a CEC	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare, surse de finanțare externe disponibile

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				partide a regulilor de finanțare a partidelor politice prin desfășurarea unor activități în perioada preelectorală, Modulul „Control financiar” dezvoltat.			
6	Consolidarea și dezvoltarea cunoștințelor profesionale ale membrilor și funcționarilor CEC în domeniul controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	Cel puțin 2 vizite de studiu anual pentru identificarea și implementarea celor mai bune practici în domeniu, realizate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Transparență Descurajare Educare	Mijloace bugetare
7	Revizuirea cadrului normativ în vederea stabilirii răspunderii proporționale și echitabile pentru încălcarea regulilor de finanțare a partidelor politice și campaniilor electorale	Trimestrul II anul 2022 – pentru elaborarea proiectului; trimestrul IV anul 2022 – pentru adoptarea cadrului normativ	CEC; MF; CC; Parlamentul	Propuneri de modificare a cadrului normativ elaborate și înaintate organului legislativ. Proiect de act normativ elaborat. Act normativ adoptat	Pagina web a CEC; Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial al RM	Descurajare	Mijloace bugetare
8	Verificarea și publicarea rapoartelor de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice	Trimestrul I anul 2022 (cel puțin o dată la 3 ani)	CEC; CC	Rapoartele de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice, publicate. Actele de verificare a rapoartelor de audit, publicate	Pagina web a CEC; Pagina web a CC	Descurajare	Mijloace bugetare
9	Clarificarea responsabilității și a	Trimestrul II	CEC;	Propuneri de	Pagina web a	Transparență	Mijloace

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	rolului părților interesate/ observatorilor în perioadele interelectorale, inclusiv a drepturilor acestora în contextul monitorizării modului de finanțare a partidelor politice	anul 2022 – pentru elaborarea proiectului; trimestrul IV anul 2022 – pentru adoptarea actului normativ	Parlamentul	modificare a cadrului normativ elaborate și înaintate organului legislativ Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat. Cadru normativ adoptat	CEC; Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial al RM	Descurajare	bugetare
10	Dezvoltarea normelor metodologice și instruirea ofițerilor de urmărire penală, a procurorilor și a judecătorilor în vederea examinării dosarelor privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale, a cauzelor de corupere a alegătorilor și de utilizare a resurselor administrative	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	PG; CSM; MAI; CEC; INJ; CNA	Normele metodologice recomandate dezvoltate; curriculum de instruire elaborat; Cel puțin 3 cursuri de instruire desfășurate anual; Cel puțin 50 de ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători instruiți;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Descurajare	Mijloace bugetare
11	Instruirea funcționarilor electorali privind modalitățile de identificare și de sesizare a încălcărilor privind coruperea alegătorilor și utilizarea resurselor administrative	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC; CICDE; PA; MAI; CNA;	Plan și materiale de instruire elaborate/Ghiduri; Cel puțin 4 cursuri de instruire desfășurate anual; Cel puțin 50 persoane instruite anual;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Descurajare Educare	Mijloace bugetare
12	Instruirea membrilor partidelor politice și altor grupuri de beneficiari interesați privind integritatea politică/electorală	Trimestrul II al anului 2022 Trimestrul II al anului	CICDE	Plan și materiale de instruire elaborate. Cursuri de instruire desfășurate;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile –	Descurajare Educare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
		2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres		Cel puțin 75 persoane instruite.	agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.		

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL V. CURTEA DE CONTURI**

Prioritatea V.1. Transparența activității Curții de Conturi

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Selectarea de către Parlament a organizației de audit pentru auditarea situațiilor financiare	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Parlament	Procedură de achiziții finalizată	Registrul de Stat al achizițiilor publice	Transparență	Mijloace bugetare
2	Realizarea misiunii de audit al CC, întocmirea și publicarea raportului de audit financiar al Curții de Conturi	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Parlamentul; CC	Raportul de audit al rapoartelor financiare anuale ale Curții de Conturi publicate pe paginile web a Curții de Conturi și a Parlamentului	Paginile web a CC și a Parlamentului Paginile oficiale ale CC pe rețelele de socializare	Transparență	Mijloace bugetare
3	Publicarea de rapoarte privind mersul implementării recomandărilor din raportul de audit al rapoartelor financiare ale Curții de Conturi	În conformitate cu planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor formulate în raportul de audit extern a situațiilor financiare a Curții de Conturi, cu raportarea anuală	CC	Numărul rapoartelor privind implementarea recomandărilor din raportul de audit al rapoartelor financiare ale Curții de Conturi publicat pe pagina web a Curții de Conturi	Pagina web a CC	Transparență	Mijloace bugetare
4	Consultarea societății civile înainte de aprobarea planurilor și programelor	Trimestrul III anul 2022, Trimestrul III	CC	Cel puțin 4 dezbateri publice organizate de Curtea de Conturi cu	Pagina web a CC	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	anuale de audit al Curții de Conturi pentru anul viitor	anul 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres		reprezentanți ai societății civile			
5	Crearea unui mecanism de comunicare cu donatorii externi cu privire la suspiciunile de fraudă, corupție, iregularități și conflicte de interese identificate de Curtea de Conturi în procesul auditului activității entităților publice care au beneficiat de asistență externă	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CC	Misiuni de audit inițiate/realizate conform Acordurilor de finanțare; Rapoarte de audit ale curții de conturi elaborate și aprobate, remise donatorilor; Rapoarte de audit remise donatorilor	Programul anual al activității de audit; Hotărâri ale Curții de Conturi adoptate asupra rapoartelor de audit realizate	Recuperare Descurajare Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea V.2 Impactul activității de audit

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Instruirea auditorilor publici în vederea implementării sistemului de certificare a auditorilor publici	Permanent cu verificarea anuală a indicatorului de instruire și certificare a auditorilor	CC	Programul de instruire al auditorilor aprobat; Numărul instruirilor realizate; Numărul auditorilor publici instruiți	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare Descurajare	Mijloace bugetare
7	Revizuirea mecanismului de sancționare și demotivare a entităților publice auditate prin responsabilizarea managementului instituțional și corporativ pentru a se conforma cerințelor Curții de Conturi	Trimestrul I anul 2022 - elaborarea pachetului de amendamente și prezentarea Parlamentului Trimestrul II 2022 -aprobarea	CC; MF; Parlamentul	Pachet de amendamente la cadrul legal național elaborat, consultat public și aprobat; Mecanism de sancționare și	Monitorul Oficial al RM	Recuperare Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
		proiectului de lege			demotivare elaborat și aplicat		

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL VI. AVOCATUL POPORULUI**

Prioritatea VI.1. Prevenirea corupției pentru asigurarea respectării drepturilor omului

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Identificarea cazurilor de prejudiciere a drepturilor omului în activitatea entităților publice din cauza lipsei de integritate instituțională și profesională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului	Rapoartele anuale ale Avocatului Poporului publicate și prezentate în Parlament. Lansarea publică a rapoartelor	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Protecție Transparență	Mijloace bugetare
2	Transmiterea către entitățile publice a obiecțiilor și propunerilor de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților omului, la îmbunătățirea activității acestora.	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului	Recomandări formulate, transmise entităților publice și publicate pe pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Protecție Descurajare	Mijloace bugetare
3	Informarea Parlamentului cu privire la cazurile de administrare defectuoasă și de încălcare a drepturilor omului de către entitățile publice	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului Parlament	Rapoarte anuale și, după caz, rapoarte speciale ale Avocatului Poporului publicate și prezentate la Parlament. Audieri desfășurate în comisiile parlamentare sau în plenul Parlamentului	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului; ordinea de zi a ședințelor Parlamentului	Protecție Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Prioritatea VI.2. Protejarea drepturilor fundamentale ale avertizorilor de integritate

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
4	Completarea Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) pentru a conferi Avocatului Poporului competența de protejare a avertizorilor de integritate	Trimestrul II anul 2022	MJ Parlamentul; Oficiul Avocatului Poporului;	Proiectul de modificare a legii elaborat. Lege adoptată	Pagina web a MJ; Monitorul Oficial al RM	Protecție	Mijloace bugetare
5	Fortificarea capacităților angajaților Oficiului Avocatului Poporului pentru examinarea eficientă a cererilor de protecție a avertizorilor de integritate.	Permanent	Oficiul Avocatului Poporului;	Curriculum de instruire elaborat, Cel puțin 2 instruiți/ateriere de lucru desfășurate	Agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Protecție	Mijloace bugetare
6	Instruirea agenților publici cu privire la instituția avertizorilor de integritate și respectarea drepturilor omului	Permanent, cu raportare semestrială	Oficiul Avocatului Poporului; CNA	Agenda instruirii elaborată. Cel puțin 3 instruiți desfășurate anual Cel puțin 75 persoane instruite anual	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Educare Protecție	Mijloace bugetare
7	Înaintarea actelor de reacționare către autoritățile publice pentru protejarea avertizorilor de integritate	Permanent, cu raportare semestrială	Oficiul Avocatului Poporului	Număr de acte de reacționare ale Avocatului Poporului pentru protejarea avertizorilor de integritate (avize cu recomandări, cereri de chemare în judecată, demersuri de pornire a urmăririi penale sau de inițiere a procedurii disciplinare). Număr de avertizori de integritate asistați anual.	Confirmări din partea instituției responsabile;	Protecție Descurajare	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL VII. SECTORUL PRIVAT**

Prioritatea VII.1. Transparența sectorului privat în relațiile sale cu sectorul public

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Asigurarea accesului public la Registrul de stat al persoanelor juridice, actualizat permanent, ce conține următoarele informații despre societățile comerciale: domeniile de activitate, numele fondatorilor, ale acționarilor și ale beneficiarilor efectivi inclusiv sediul persoanei juridice și existența sucursalelor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	MJ; ME; Agenția Servicii Publice	Registrul publicat pe pagina web, fiind asigurat accesul public. Actualizarea permanentă a Registrului	Pagina web a Agenției Servicii Publice; Pagina web date.gov.md	Transparență	Mijloace bugetare
2	Organizarea ședințelor publice periodice între reprezentanții sectorului public și ai mediului de afaceri cu privire la politicile de integritate și anticorupție cu impact asupra activității economice	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	ME; CNA; Asociațiile de Business (CCL, AmCham); (responsabilitate comună)	Numărul de ședințe publice organizate cu reprezentanții întreprinderilor mici, mijlocii, mari și asociațiile de afaceri. Recomandări și soluții identificate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți; Sinteza recomandărilor înaintate	Transparență Etică	Mijloace bugetare

Prioritatea VII.2. Sporirea integrității în activitatea întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
3	Modificarea Legii privind accesul la informație nr.982/2000 în vederea includerii întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală în calitate de furnizori de informații,	Trimestrul II anul 2022 pentru elaborare; Trimestrul IV anul 2022 pentru adoptare	MJ ME Parlamentul	Proiect de lege elaborat și adoptat	Monitorul Oficial al RM	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	care au obligația de a răspunde la cererile solicitanților și de a furniza informațiile cu caracter public, cu precizarea care sunt acele informații publice deținute de respectivele întreprinderi						
4	Efectuarea periodică a auditului de performanță și a inspecțiilor financiare la întreprinderile cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CC; IF; entitățile publice care controlează întreprinderi cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/ municipală	Numărul de controale ale CC și rezultatele lor. Raport CC publicate pe pagina web. Recomandările CC implementate. Alte rapoarte de audit efectuate și publicate. Numărul de inspecții financiare realizate	Pagina web a CC Pagina web a întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală Pagina web a Agenției Proprietății Publice	Descurajare Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea VII.3. Etica afacerilor

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Promovarea codului-model de etică în afaceri și de guvernare corporativă pentru societățile comerciale cu scopul de a asigura exercitarea corectă a activităților economice, a prevenirii conflictelor de	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	ME; APP; CCI; CNA; entitățile publice care controlează întreprinderi cu cota de capital integrală sau majoritară	Modele de coduri de etică în afaceri și de guvernare corporativă plasate de paginile web a autorităților responsabile. Numărul societăților pe acțiuni și întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de	Paginile web ale instituțiilor responsabile	Etică Descurajare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	interese și a încuraja aplicarea bunelor practici comerciale de către întreprinderi, atât în relațiile dintre ele, cât și în relațiile cu statul		de stat/ municipal; Asociațiile de Business (CCI, AmCham)	stat/municipală care au adoptat coduri de etică în afaceri și de guvernanță corporativă			
7	îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul filantropiei și sponsorizărilor pentru a asigura publicarea de către societățile comerciale a informațiilor ce se referă la donațiile în scopuri filantropice și sponsorizare efectuate	Trimestrul IV anul 2022	MJ Guvernul Parlamentul	Proiecte de acte normative elaborate și prezentate spre examinare și aprobare / Acte normative aprobate / Legi adoptate	Monitorul Oficial al RM	Transparență etică	Mijloace bugetare
8	Promovarea în rândul comunității de afaceri a standardelor internaționale de prevenire a corupției în sectorul privat (ISO 37001:2016 „Sisteme de management anticorupție. Cerințe și recomandări de implementare”) și a codului-model de etică în afaceri și de guvernanță corporativă	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; ME; CNPF; Asociațiile de Business (CCI, AmCham);	Materiale de instruire elaborate și distribuite. Numărul de instruiți desfășurate cu reprezentanți ai mediului de afaceri. Numărul de persoane instruite	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Educație etică Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
9	Acordarea suportului consultativ asociațiilor de afaceri privind implementarea mecanismelor de integritate în sectorul privat	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA Asociațiile de Business (CCI, AmCham);	Numărul de instruirii desfășurate Numărul asociațiilor de afaceri instruite Numărul solicitărilor de instruire recepționate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică Transparență	Mijloace bugetare/ Resursele partenerilor de dezvoltare
10	Elaborarea și publicarea documentelor suport (model) pentru mediul privat privind standardele de integritate în sectorul privat	Trimestrul III anul 2022	CNA ME Asociațiile de Business (CCI, AmCham); (responsabilitate comună)	Documente de suport elaborate și publicate pe pagina web	Pagina web a CNA	Etică Descurajare	Mijloace bugetare/ Resursele partenerilor de dezvoltare
11-	Organizarea concursului „Marca comercială a anului” la nominația „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”	Trimestrul II al anului 2022 Trimestrul II al anului 2023, cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; CCI	Criterii de selecție elaborate Numărul de aplicații la nominația „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”	Paginile web ale instituțiilor responsabile	Etică Descurajare	Mijloace bugetare Resursele partenerilor de dezvoltare

LISTA DE ABREVIERI UTILIZATE ÎN PLANURILE DE ACȚIUNI

AAP	Agenția Achiziții Publice
APP	Agenția Proprietății Publice
ANI	Autoritatea Națională de Integritate
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
CALM	Congresul Autorităților Locale din Moldova
CC	Curtea de Conturi
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CEC	Comisia Electorală Centrală
CICDE	Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNAJGS	Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
CS	Cancelaria de Stat
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
GRECO	Grupul de State împotriva Corupției
IF	Inspeecția Financiară
INJ	Institutul Național al Justiției
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MM	Ministerul Mediului
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
ME	Ministerul Economiei
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
MF	Ministerul Finanțelor
MJ	Ministerul Justiției
MS	Ministerul Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PA	Procuratura Anticorupție
PG	Procuratura Generală
SFS	Serviciul Fiscal de Stat
SIS	Serviciul de Informații și Securitate

SV	Serviciul Vamal
UARM	Uniunea Avocaților a Republicii Moldova
AmCham	Camera de Comerț Americană din Moldova

“

Art. 2 Prezenta Hotărîre de Parlament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii de Parlament privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020

<p>1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului</p> <p>Prezentul proiect de Hotărâre a Parlamentului a fost înaintat în calitate de inițiativă legislativă a deputatului în Parlament ca răspuns la demersul Centrului Național Anticorupție nr.06/3-7233 din 29.10.2021, având în vedere faptul că CNA nu este subiect cu drept de inițiativă legislativă.</p> <p>Astfel, proiectul în cauză a fost elaborat de către Centrul Național Anticorupție, ceea ce corespunde prevederilor art.23 alin.(2) lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>
<p>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite</p> <p>Combaterea corupției este una din prioritățile fundamentale, care prevede un spectru de măsuri complexe și bine centrate pe următoarele domenii vulnerabile: politici anticorupție, independența și eficiența instituțiilor; combaterea corupției politice, combaterea corupției în organele de drept și justiție, combaterea îmbogățirii ilicite și confiscarea produselor infracțiunilor de corupție și conexe, combaterea fraudării utilizării fondurilor externe, controlul averilor, intereselor personale și al conflictelor de interese; integritatea instituțională și servicii publice pe platforme electronice.</p> <p>Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017) este principalul documentul de politici publice care are menirea de a sistematiza și eficientiza eforturile entităților publice în domeniul anticorupție și de consolidare a integrității. Acestea integrează toate inițiativele relevante, într-un cadru unitar și vizează fortificarea durabilă prin acțiuni concrete și fezabile. Este important de subliniat ca atât Strategia, cât și Planul de acțiuni, au fost susținute de Parlament în semn de consens general la cel mai înalt nivel.</p> <p>Implementarea eficientă a Strategiei presupune existența unor anumite premise. Dată fiind experiența punerii în aplicare a strategiilor anterioare, pentru implementarea actualei Strategii a fost importantă recunoașterea și respectarea următoarelor premise:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Stabilitatea și voința politică.
• Asigurarea financiară.
• Asumarea responsabilității din partea instituțiilor-pilon.

- Control public, monitorizare independentă și imparțială.
- Abordări complementare și evitarea dublărilor.

Doar în prezența tuturor premiselor menționate, implementarea măsurilor prevăzute de Strategie poate produce impactul scontat. Pe parcursul perioadei de implementare a prezentei Strategii, au fost identificați o serie de factori care au compromis din diverse motive, buna desfășurare a procesului de implementare, după cum urmează:

- intrarea în vigoare a Strategiei la mijlocului anului 2017, ceea ce a împiedicat realizarea activităților scadente pentru perioadele vizate;
- parcurgerea scrutinelor electorale, ce a generat tergiversarea creării organelor de lucru ale Parlamentului de legislatura precedentă; distorsionarea stabilității politice, una din premisele de bază pentru atingerea indicatorilor de progres
- și, nu în ultimul rând, situația epidemiologică din țară, care a compromis realizarea pe parcursul anului 2020 a mai multor acțiuni.

Astfel, oportunitatea extinderii termenului de realizare al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, este reiterat întru asigurarea continuității implementării acestui document strategic prin eficiența procesului de implementare, monitorizare și evaluare care se bazează totodată, pe necesitatea progresului uniform pe toți cei 8 piloni pentru crearea unui climat național de integritate.

Necesitatea de extindere a termenului de implementare al Strategiei a fost remarcată inclusiv prin prisma asigurării continuității succesorilor obținute la nivel central, local cât și sectorial în perioada precedentă, precum și evitării unei lipse de acoperire a documentului de politici în perioada de conceptualizare, elaborare și adoptare a unui nou document strategic.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, ceea ce denotă lipsa necesității descrierii gradului de compatibilitate a proiectului în acest sens.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție a venit cu o abordare novatorie pe mai multe dimensiuni, în special, fiind vorba de următoarele:

- proiectul are la bază o evaluare multidimensională și comprehensivă a gradului de realizare și a impactului precedentului document strategic anticorupție – SNA 2011-2016,

ceea ce a permis identificarea domeniilor vulnerabile, a aspectelor critice pentru implementarea eficientă a documentului, gradului de implicare a autorităților responsabile – a succeselor și eșecurilor înregistrate. Evaluarea, de asemenea, a inclus și o serie de recomandări pentru noul document de politici anticorupție, care au fost luate în considerare de către autori în procesul scrierii;

- proiectul Strategiei este fundamentat și pe analiza sistemului național de integritate (SNI) desfășurată de către Transparency International Moldova, bazată pe standarde internaționale consacrate și agreate de majoritatea țărilor lumii. Așa cum este menționat și în textul proiectului, SNI se sprijină pe instituții-piloni și sectoare ce se ridică de pe temelia societății. Disfuncționalitățile instituțiilor și sectoarelor compromit SNI și statul de drept în general, afectând bunăstarea socială. Așa fiind, Strategia fost dezvoltată pornind de la evaluarea SNI, fiind construită pe 8 piloni de integritate;

- Strategia, este în linie cu Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, în special obiectivul 16 care țintește "Promovarea societăților pașnice și incluzive pentru dezvoltare durabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și crearea instituțiilor eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile";

- procesul de elaborare a Strategiei este diferit de practicile anterioare, atunci când documentele de asemenea anvergură reprezentau, ab initio, viziunea autorității/autorităților responsabile de implementare și doar ulterior se proceda la consultarea lor cu reprezentanții societății civile și partenerilor de dezvoltare. Astfel, o primă versiune a proiectului, a fost elaborată de către un grup de experți independenți, contractați de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în cadrul proiectului "Consolidarea capacităților Centrului Național Anticorupție de exercitare a funcțiilor de prevenire și analiză a corupției", finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe a Norvegiei;

- în raport cu documentele strategice precedente, proiectul se concentrează pe aspectele de implementare și mai puțin pe partea legată de modificarea cadrului normativ. Autorii proiectului SNIA 2017-2020 au pornit de la premisa suficienței cadrului normativ, accentul urmînd a fi pus pe partea de implementare a prevederilor legale existente și celor aflate în faza avansată de promovare;

- procedurile de raportare și monitorizare a SNIA prevăd expres oportunitatea implicării societății civile prin redactarea și furnizarea unor rapoarte alternative de monitorizare și evaluare, urmînd ca acestea să fie audiate și publicate alături de rapoartele autorităților;

Esența modificărilor propuse prin prezentul proiect de Hotărîre de Parlament, este de diferită natură. Acestea pot fi grupate generic în următoarele categorii de amendamente:

- Prelungirea termenului de implementare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017-2020 pînă în anul 2022 și substituirea cifrei 2020 cu 2022, prin prisma celor expuse la punctul 2 al prezentei Note informative;

Cu referire la Anexa nr. 2, Planul de acțiuni al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, după cum urmează:

- introducerii unor *acțiuni noi*, dar care se integrează armonios în construcția structurală a Planului de acțiuni al Strategiei, precum și vin să completeze acțiunile deja prescrise pentru a face mai eficientă și completă atingerea scopurilor propuse prin acest document strategic.
- *indicatorii de progres*, în general, este vorba de modificări care presupun „divizarea” („dezagregarea”) indicatorilor deja existenți, întru asigurarea eficientizării procesului de monitorizare, raportare și evaluare a progreselor înregistrate de către autoritățile implementatoare.
- *termenelor de realizare a acțiunilor*, în esență, se are în vedere prelungirea termenelor de implementare a acțiunilor în sensul redării unor noi valențe acestor acțiuni.
- *instituțiile responsabile de implementare*, în unele cazuri, s-a constatat că Planul de acțiuni în mod nejustificat pune în sarcina unor instituții acțiuni care nu țin de competența lor, fapt ce influențează negativ progresul de implementare. Alături, ordinea enumerării instituțiilor responsabile de implementare este una care nu corespunde competențelor instituționale. Modificările propuse vin să corecteze aceste aspecte, dar unele țin și de necesitatea ajustării denumirii instituțiilor conform modificărilor normative.

5. Fundamentarea economico-financiară

Reieșind din scopul proiectului și din sfera de reglementare a acestuia, implementarea proiectului Hotărîrii de Parlament privind modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative a fost remis spre avizare autorităților publice responsabile cu atribuții în domeniul de reglementare al proiectului precum și organizațiilor necomerciale.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție www.cna.md la compartimentul Transparența, secțiunea „Proiecte elaborate” pentru asigurarea procesului de consultări publice.

Subsecvent, întru asigurarea respectării rigorilor de transparență decizională și de consultare publică al documentului de politici, cu suportul proiectului PNUD Moldova „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității durabile în Republica Moldova”, susținut financiar de către Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei, la data de 03 februarie a.c., a fost organizată o ședință în regim on-line de consultare publică a proiectului Hotărârii Parlamentului privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru anii 2017-2020, cu participarea reprezentanților organizațiilor necomerciale și partenerilor de dezvoltare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Prevederile art.28 alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr.82/2017, exceptează documentele de politici de la obligația de a fi supuse expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice

Ministerul Justiției nu a comunicat careva obiecții și propuneri asupra proiectului.

Lilian CARP
Deputat în Parlament

